

GRÄVNINGSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS I HÖÖRS KOMMUN

Reviderade 2016-01-12

Antagna av tekniska nämnden 2016-01-25

Innehåll

GRÄVNINGSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS I HÖÖRS KOMMUN	1
1. Allmänt	3
2. Tillstånd	3
3. Trafikreglering	4
4. Läggningsdjup för ledningar	5
5. Kvalitetsdokumentation	5
6. Utförande och återställning vid arbeten i hårdgjorda ytor	5
6.1 Utförande av hårdgjorda ytor	5
Körbanor	5
Gångbanor och cykelbanor/vägar	7
6.2 Metoder och tider för återställning av beläggning i körbanor	7
6.3 Metoder och tider för återställning av beläggning i cykelbanor och gångbanor	8
6.4 Återfyllning och överbyggnadsmaterial i hårdgjorda ytor	8
Överbyggnadstyper	8
7. Utförande och återställning vid grävning i grönytor	9
7.1 Förebyggande åtgärder	9
7.2 Materialhantering	10
7.3 Återfyllning	10
7.4 Slutlig återställning	10
Gräsytor	10
Träd och övriga planteringsytor	11
8. Befintligt material	11
9. Garantitid	11
10. Ersättning	11
11. Inmätning	12

1. Allmänt

Gator, parker och annan platsmark används till anläggningar som är till nytta för kommunens invånare. Såväl gator och parker och dessa anläggningar är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Trafiken skall flyta utan störningar liksom den tekniska försörjningen genom kablar och ledningar. Ibland leder kraven från olika intressenter till konflikter. För detta ändamål finns *Grävningsbestämmelser för allmän plats i Höors kommun*.

För väghållaren och parkförvaltaren är det viktigt att genom långsiktig planering och bra samordning kunna begränsa antalet grävningar i kommunen. Det är viktigt att anpassa tidpunkten för grävningar till allmänhetens behov och se till att återställningen sker snabbt och med hög kvalitet. Väghållaren och parkförvaltaren måste också få ersättning för sina kostnader och för de ökade underhållskostnader som grävningar medför.

Gatorna måste därför byggas upp efter enhetliga principer och grävningar i parkmark utföras så att inga skador på växtligheten uppstår och marken skall återuppbyggas enligt de krav som Samhällsbyggnadssektor ställer på parkmarken.

Dessa bestämmelser gäller för allmän plats som förvaltas av Höors kommun, Samhällsbyggnadssektorn. För grävarbeten i allmän platsmark krävs tillstånd av Samhällsbyggnadssektorn varvid dessa bestämmelser skall följas om inte annat avtalats.

Sökanden svara för att betryggande och enligt gällande föreskrifter nödvändiga åtgärder vidtas som förhindrar olyckshändelser i samband med eller till följd av grävarbetena.

2. Tillstånd

Ansökan om tillstånd ska inlämnas på fullständigt ifylld ansökningsblankett, *Ansökan om tillstånd för grävning i offentlig platsmark i Höors kommun*. Blanketten kan hämtas på www.hoor.se. Till ansökan ska bifogas ritningar så att det tydligt framgår var och hur arbetet ska utföras samt arbetets art.

Ansökan mailas till: teknisk.namnd@hoor.se

Ansökan skall vara Höors kommun tillhanda senast 10 arbetsdagar innan arbetet ska påbörjas. Arbeta får inte påbörjas innan ansökan blivit godkänd. Grävningstillståndet gäller bara för den tid som har angivits i ansökan. Om arbetet måste fortsätta längre tid ska ny ansökan lämnas och vara beviljad innan arbetet får fortsätta.

Avtal kan tecknas som medger ledningsägare rätten att vid akuta driftfel omedelbart åtgärda fel utan tillstånd i varje enskilt fall. Kvalitetsdokumentation, enligt punkt 5, skall göras på samma sätt som vid ordinarie arbeten. Anmälan om akuta arbeten ska göras till Samhällsbyggnadssektorn senast första vardagen efter att arbetet påbörjats. Anmälan görs via e-post på samma ansökningsblankett som används vid "normal" ansökan, med

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR

notering att det gäller en efterhandsanmälan. Endast direkt ledningsbrott är orsak till akut grävning.

För utnyttjande av allmän plats för t.ex. uppställning av bodar, materialupplag krävs tillstånd från Polismyndigheten. För den mark som tas i anspråk för detta ändamål tar Samhällsbyggnadssektor ut avgift enligt av Kommunfullmäktige antagen taxa.

Samhällsbyggnadssektor äger rätt att omgående stoppa pågående arbete om grävningstillstånd inte beviljats.

Före arbetets utförande skall syn genomföras. Ledningsägaren kallar representant från Samhällsbyggnadssektor till syn och upprättar synprotokoll med fotodokumentation. Protokollet ska justeras av Samhällsbyggnadssektorn. Under synen skall befintliga förhållanden dokumenteras. Vid synen på gröna ytor skall eventuella träd och buskar som måste tas bort värderas av Samhällsbyggnadssektor. Värderingen baseras på trädets basvärde, ålder, förväntad livslängd samt befintliga skador. Om sökanden inte kallar till syn anses området ha varit i fullgott skick då grävning påbörjades.

3. Trafikreglering

Till ansökan bifogas trafikanordningsplan.

Avspärning och utmärkning ska utföras enligt senaste versionen av Sveriges Kommuners och Landstings Handbok "Arbete på väg" med tillhörande exempelsamling. Denna föreskrift skall gälla även vid akuta åtgärder.

Arbetet skall bedrivas med största möjliga skyndsamhet och med minsta möjliga störningar för allmänhet och trafikanter. Särskild hänsyn skall läggas på de oskyddade trafikanternas framkomlighet. Ledningsägaren svarar för att trafikanordningarna flyttas och återställs.

TA-planen mailas till: teknisk.namnd@hoor.se

TA-planen skall vara Höors kommun tillhanda för godkännande senast 10 arbetsdagar innan arbetet ska påbörjas. Arbetet får inte påbörjas innan planen har blivit godkänd. Om ledningsägaren vill påskynda arbetet kan trafikanordningsplan lämnas in innan grävningstillstånd har erhållits. Trafikanordningsplanen gäller då endast i det fall ansökan godkänts.

Ledningsägaren distribuerar godkänd TA-plan till:

- Räddningstjänst
- Skånetrafiken
- Polisen
- Skolförvaltningen i de fall skolskjutsar blir påverkade

4. Läggningsdjup för ledningar

Vid förläggning av kablar och ledningar ska dessa samt tillhörande kringfyllnad alltid placeras under terrassen. Minsta förläggningsdjup för överkant rör/kabel redovisas nedan. Vid enstaka tillfällen kan Samhällsbyggnadssektor förordna annat ledningsdjup, i de fallen redovisas kraven i grävningstillståndet.

TYP AV GATA	MINSTA FÖRLÄGGNINGSDJUP
Huvudgata	>0,80 m
Lokalgata	>0,60 m
Gångbana/cykelbana, övrig yta	>0,50 m
Grönytor	>0,50 m

5. Kvalitetsdokumentation

Allt arbete som rör återställningsarbetet ska kvalitetssäkras genom ifyllande av blanketten *Kvalitetsdokumentation av återställningar efter ledningsarbeten inom Höors kommun*, samt bifogad fotodokumentation på utfört arbete.

Till varje objekt ska aktuell ledningsägare utse en kvalitetsansvarig. Kvalitetsansvarig anmäler arbetet till slutbesiktning senast 4 veckor efter trafikpåsläpp.

Kvalitetsdokumentationen med bifogad fotodokumentation ska efter avslutat arbete skickas till Samhällsbyggnadssektor för beslut om slutbesiktning. I de fall ledningsägarna inte skickar in kvalitetsdokumentationen inom påvisad tid kan beställaren neka ledningsägaren ytterligare grävningstillstånd.

6. Utförande och återställning vid arbeten i hårdgjorda ytor

6.1 Utförande av hårdgjorda ytor

Vid återställning skall ytan återställas till ursprunglig utformning med ursprungligt ytmaterial vad gäller typ av beläggning, plantering, trafikanordningar och övriga anläggningar om inte annat meddelats av Samhällsbyggnadssektor. Höjdanpassning skall ske till befintliga anläggningar. Återställning skall utföras i enlighet med senaste versionen av AMA Anläggning. Vid återställning skall hela den skadade ytan återställas. Med skadad yta menas schaktyta samt övrig yta som skadats i samband med arbetet.

Körbanor

All toppbeläggning skall utföras med ljus sten, typ kvartsit el likv.

Vid återställning av beläggningssytor i körbanor skall skarvar placeras i vägens mitt, i körfältlinje eller i kantlinje samt i längdsled alltid utföras med rak linje 90 grader från

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR

kantsten/kantlinjen, enligt figur 1. Avståndet mellan ny och tidigare beläggningsskarv skall vara >1.0 m. Om avståndet blir mindre skall återställning ske till tidigare skarv.

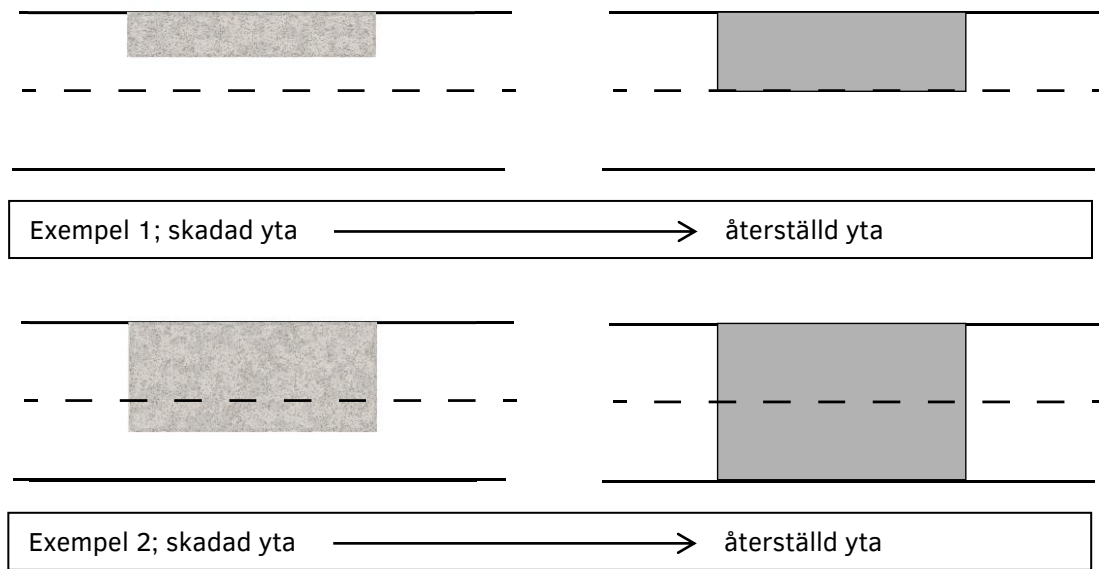

Fig. 1 Exempel på återställning av skadad yta.

Då skadad yta >60 % av bredden på gator och motlut skall hela bredden återställas med ny toppbeläggning. Då bredden på befintlig gata understiger 4.0 m godkänns ingen längsgående skarv d.v.s. asfaltering skall alltid göras av hela gatans bredd.

Vägmarkering såsom linje, pil, övergångsställe mm skall målas i samband med den slutliga återställningen och utföras enligt det befintliga utförandet innan grävningsarbetet. Det är ledningsägarens åtagande att dokumentera den ursprungliga vägmarkeringen på platsen innan grävningsarbetena utförs.

Vid tvärgående schakter i körbana med <20 m mellanrum skall ny toppbeläggning utföras även mellan schakterna enligt figur 2.

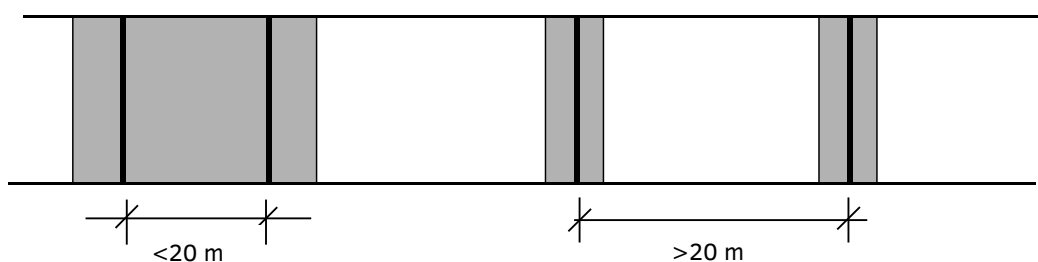

Fig. 2 Grå yta markerar ny toppbeläggning.

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR

AG (asfaltsgrus)-beläggning skall alltid utföras minst 0,5 m utanför den skadade ytan. I körbanor skall dessutom anslutningsfräsning utföras före toppbeläggning. Anslutningsfräsningen görs minst 0,5 m utanför tidigare utförd AG-beläggning.

Alla asfaltkanter skall rengöras och klistras före asfaltering. Efter asfaltering skall asfaltskarvar förseglas. Asfalt skall sågas/skäras så att rak beläggningskant uppstår.

Gångbanor och cykelbanor/vägar

All toppbeläggning skall utföras med ljus sten, typ kvartsit el likv.

Gång- och cykelbanor skall vid alla grävningar återställas med toppbeläggning på hela gångbanans respektive cykelbanans bredd. Vid tvärgående schakter i gångbana eller cykelbana med <20 m mellanrum skall ny toppbeläggning utföras även mellan schakterna enligt figur 2. Alla asfaltkanter skall rengöras och klistras före asfaltering. Efter asfaltering skall asfaltskarvar förseglas. Asfalt skall sågas/skäras så att rak beläggningskant uppstår.

Vägmarkering såsom linje, pil, övergångsställe mm skall målas i samband med den slutliga återställningen och utföras enligt det befintliga utförandet innan grävningsarbetet. Det är ledningsägarens åtagande att dokumentera den ursprungliga vägmarkeringen på platsen innan grävningsarbetena utförs.

6.2 Metoder och tider för återställning av beläggning i körbanor

Återställningen av asfalterade körbanor skall utföras enligt metod som beskrivs i figur 3. Toppbeläggning skall då utföras i ett senare skede där angivna tider avser tjälfri period. Observera att alla körbaneytor i princip skall ha minst AG-beläggning (AG alt AG+topp) innan de trafikeras. Vid AG i topp, så skall en fräsmån på 35-40 mm räknas in. Exempel *Överbyggnadstyp 1 huvudgator* (tabell 6.1) kräver 70 mm AG. När AG läggs som toppbeläggning så skall den sammanlagda tjockleken AG vara 110 mm. När AG läggs i toppbeläggning skall det översta lagret utföras med förhöjd bindemedelshalt.

Vid återställning av ledningsförläggingsdjup >0,8 m skall AG-beläggningen på gatan ligga under minst en tjälad period.

Återställning steg 1

Utförs innan trafikpåsläpp.
AG läggs minst 0,5 meter utanför schaktgropen.

Återställning steg 2

Utförs 3-12 månader efter trafikpåsläpp.
Fräsning av AG, och ny topp min 0,5 meter utanför steg 1 återställningen av AG.

Fig 3. Återställning i två steg.

Gator belagda med gatsten skall vid schaktdjup >0,8 m återställas med AG alternativt kallasfalt upp till färdig nivå före trafikpåsläpp. Gatstensbeläggningsen skall sättas senast 1 år efter att ytan trafikerats. Tiden gäller tjälfri period. Vid schaktdjup <0,8 m får gatstenen sättas före trafikpåsläpp.

6.3 Metoder och tider för återställning av beläggning i cykelbanor och gångbanor

Provisorisk återställning med minst kallasfalt skall göras före trafikpåsläpp. Anslutningsfräsning av asfalt erfordras ej. Den slutliga toppbeläggningsen skall utföras senast 3-4 månader efter trafikpåsläpp, (tjälfri period), om inget annat anges i grävningstillståndet. Vid återställning av ledningsförläggingsdjup >0,8 m skall AG-läggas på topp i g/c-banan och ligga kvar under minst en tjälad period.

6.4 Återfyllning och överbyggnadsmaterial i hårdgjorda ytor

Återfyllning skall utföras i enlighet med senaste versionen av AMA Anläggning.

Överbyggnadstyper

Överbyggnaden skall utföras enligt tabell 6.1. Samhällsbyggnadssektorn meddelar vid synen vilken typ av överbyggnad som skall användas.

Alla material skall uppfylla ställda krav i senaste versionen av AMA Anläggning. Förstärkningslager får ersättas med bärlager vid korsning av gata. Infarter över g/c-vägar och infarter vid betongstensbelagda ytor skall dimensioneras som körbara ytor.

Tabell 6.1 Överbyggnadstyper

Överbyggnadstyp 1. Huvudgator + industrigator + uppsamlingsgator

40 mm	ABS/T 11 70/100
70 mm	AG 16/22 70/100
80 mm	Bärlager
420 mm	Förstärkningslager
Σ 610 mm	

Överbyggnadstyp 2. Lokalgator

35 mm	ABT 11 70/100
50 mm	AG 16 70/100
80 mm	Bärlager
370 mm	Förstärkningslager
Σ 535 mm	

Överbyggnadstyp 3.1

Gång- och cykelvägar

40 mm	ABT 8 160/220	15 mm	Stenmjöl
80 mm	Bärlager	40 mm	Bärlager 0-20
280 mm	Förstärkningslager	80 mm	Bärlager
Σ 400		265 mm	Förstärkningslager
		Σ 400	

Överbyggnadstyp 3.2

Överbyggnadstyp 4.1

Gångbanor

35 mm	ABT 8 160/220	60 mm	Betong-plattor
265 mm	Bärlager	30 mm	Sättsand
Σ 300 mm		210 mm	Bärlager
		Σ 300 mm	

Överbyggnadstyp 4.2

7. Utförande och återställning vid grävning i grönytor

7.1 Förebyggande åtgärder

Erforderlig beskärning skall ombesörjas av entreprenören efter anvisningar från Samhällsbyggnadssektor. Om grävning vid träd måste göras närmare än 4 m från rothalsen eller innanför droppzonen, se figur 4, skall detta anges i ansökan och kontakt tas med Samhällsbyggnadssektor för överenskommelse om eventuella skyddsåtgärder.

Grövre rötter får inte kapas utan tillstånd. Vid kabel/ledningspassage under större rötter ska tunnling under rötterna utföras. Vid kapning av rötter skall snittytorna vara jämna för att undvika rötangrepp.

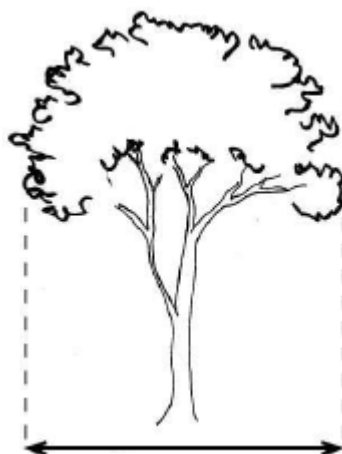

Fig. 4 Trädets droppzon.

SAMHÄLLSBYGGNADSEKTOR

Rötter får inte utsättas för torka, utan skall täckas/skuggas med säckväv eller dylikt. Täckningsmaterial skall hållas fuktigt.

Vid arbete på grönytor skall lämpliga maskintyper användas för att undvika packningsskador.

Vid grävningsarbeten intill växande träd skall särskilt utsatta träd skyddas med staket eller inbrädning under byggnadstiden. Ytterligare träd som skall skyddas kan anvisas av Samhällsbyggnadssektorn.

Runt träd, där markytan eventuellt kommer att belastas med upplag eller trafik skall ett tillfälligt lager av 300 mm samkross 0-40 läggas ut. Mellan samkross och befintlig mark skall en markfiberduk läggas ut. Yta runt träd som skyddas skall ha en diameter på 6 m.

För att inte skada nedhängande grenar under arbetet kan man, speciellt på yngre träd, med hjälp av väl skyddade rep eller vajrar tillfälligt hissa upp grenarna. Låga grenar som inte kan behållas av utrymmesbrist ska kapas i förväg på ett fackmannamässigt sätt. Stammen skall alltid skyddas mot mekaniska skador.

Avverkning av träd och buskage får inte ske utan Samhällsbyggnadssektorns tillstånd.

Utrustning, såsom parkbelysning, bänkar, staket, lekutrustning m.m. som kommit till skada skall ersättas med likvärdigt material. Detta gäller även växtmaterial.

7.2 Materialhantering

Växtmaterial som skall återplanteras skall jordslås på en skuggig och vindskyddad plats.

Förvaring och hantering av oljor, drivmedel och dylikt skall ske på sådant sätt att spill inte förekommer. Förvaring av dylikt får inte ske i planteringsyta eller intill träd.

7.3 Återfyllning

Återfyllning skall utföras i enlighet med senaste versionen av AMA Anläggning. Före matjordspålägg skall underbyggnaden luckras.

7.4 Slutlig återställning

Sökanden svarar för grässådd, plantering, återplacering av utrustning etc. Återställningen av överbyggnaden sker i en etapp. Återställning sker med tidigare separerade massor eller ny, ogräsfri matjord. Öppen jord skall hållas ogräsfri. Återställningen av planteringsytor skall utföras enligt anvisningar från Samhällsbyggnadssektorn och med samma kvalitet som innan grävningen.

Gräsytor

Matjordstjocklek 200 mm. Matjordslager ska ha en överhöjning på 10 % av lagertjockleken. Sådd utförs med Svalöf Weibulls gräsblandning Park eller likvärdig, frömängd 2,5 kg/100 m². Frö skall myllas ner och färdigsådd yta skall vältas med gallervält.

Träd och övriga planteringsytor

Matjordstjocklek 400 mm. Matjordslager ska ha en överhöjning på 10 % av lagertjockleken. Återplantering av träd, buskar och annan vegetation utförs av Samhällsbyggnadssektorn. Ledningsägaren har ansvar för att bekosta återplanteringen samt etableringsskötseln.

8. Befintligt material

All utrustning (t.ex. vägmärken, stolpar, soffor, papperskorgar, lekutrustning, gatsten, plattor, växtmaterial, reklamskyltar), som måste flyttas p.g.a. sökandens arbete, ska förvaras så att den inte skadas. Sökanden ska ordna plats för upplag under byggtiden. Skadad utrustning skall ersättas av sökanden med ny motsvarande. Detta gäller oberoende vem som äger utrustningen.

Upptagen/uppriven utrustning och materiel ska lagras så att den inte kan användas för vandalism.

Överbliven materiel som ägs av Samhällsbyggnadssektorn och kan återanvändas ska levereras till Samhällsbyggnadssektorns upplagsplats.

9. Garantitid

Sökandens ansvar för onormala sättningar och andra fel som kan hänföras till återfyllnaden skall gälla under en garantitid på 3 år efter godkänd slutbesiktning. Fel skall åtgärdas omedelbart efter uppkomst. Även påverkan på vegetation omfattas av garantin. Vid instörtning intill grävningssarbetena skall sökandens ansvar gälla även efter garantitidens slut.

Sökanden ska anmäla arbetet till slutbesiktning senast 2 veckor efter trafikpåsläpp (trafikerade ytor) respektive färdigställande (grönytor). Kvalitetsdokumentationen skall överlämnas till Samhällsbyggnadssektorn vid slutbesiktningstillfället.

Samhällsbyggnadssektorn kallar till garantibesiktning före garantitidens utgång. Vid mindre arbeten kallas endast till garantibesiktning vid behov.

10. Ersättning

Sökanden ska ersätta Samhällsbyggnadssektorn för administration och framtida ökade kostnader för underhåll m.m. av de ytor där grävning förekommit.

Sökanden kan bli ersättningsskyldig för ökade driftskostnader som uppstår för Samhällsbyggnadssektorn under byggnadstiden, t.ex. begränsad framkomlighet för snöröjningsfordon.

Ersättningarnas storlek framgår av vid varje tillfälle gällande taxa, som fastställts av kommunfullmäktige.

11. Inmätning

Sökanden ska dokumentera läge, typ och omfattning av ledning eller annan anordning som placeras permanent på eller i allmän platsmark. Inmätning ska göras med en centimeters noggrannhet i koordinatsystemet SWEREF 99 13 30. Sökanden ska kostnadsfritt överlämna dokumentationen till Samhällsbyggnadssektorn vid slutbesiktningen.